

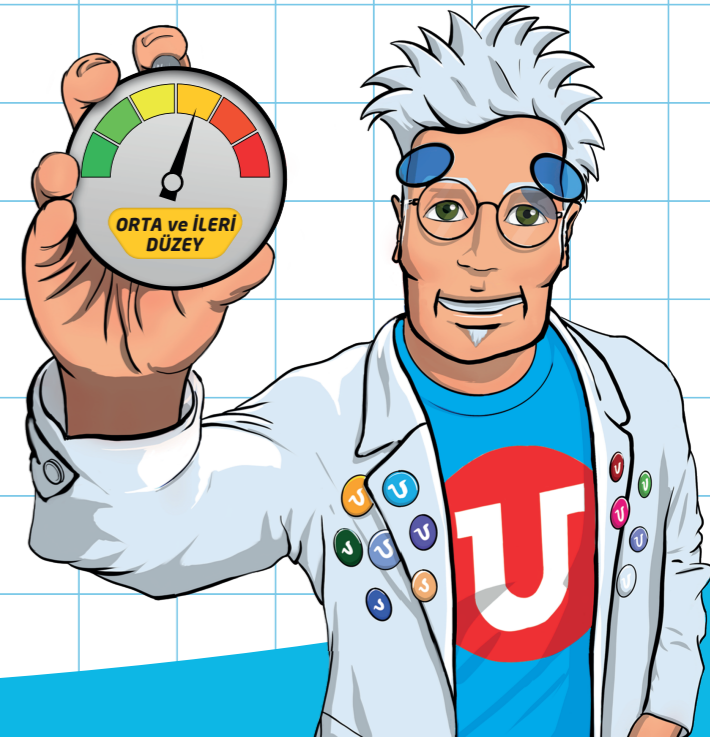
4.ÜNİTE

AYT Orta ve İleri Düzey Matematik Soru Bankası

Trigonometrik Fonksiyonlar ve Özellikleri

ALİ ALBAN - ABDULLAH SARIGÜL

TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR VE ÖZELLİKLERİ

AÇI ÖLÇÜ BİRİMLERİNİN BİRBİRİNE DÖNÜŞÜMÜ

ESAS ÖLÇÜ

BİRİM ÇEMBER

BİRİM ÇEMBERDE TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR

AÇI ÖLÇÜ BİRİMLERİNİN BİRBİRİNE DÖNÜŞÜMÜ

→ D; derece, R; radyan

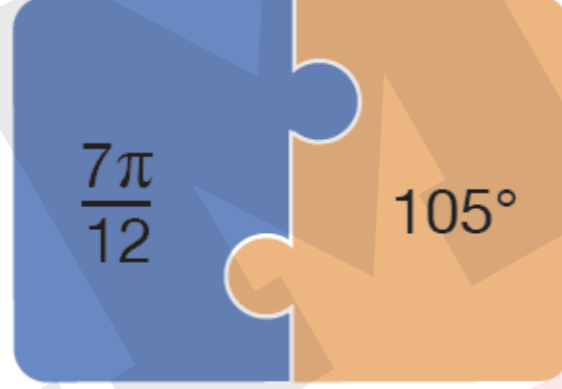
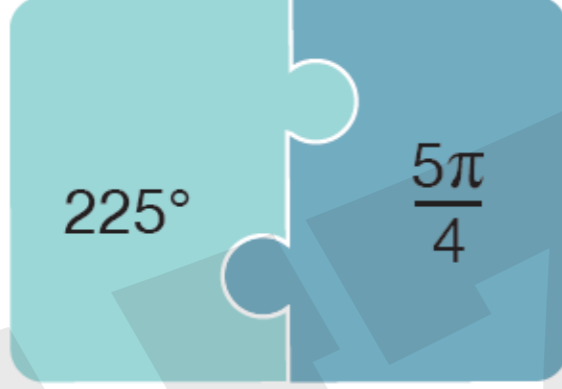
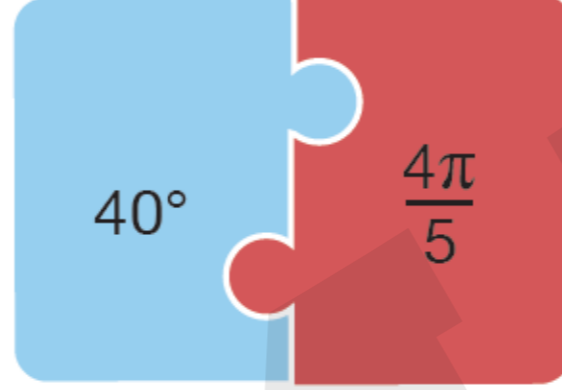
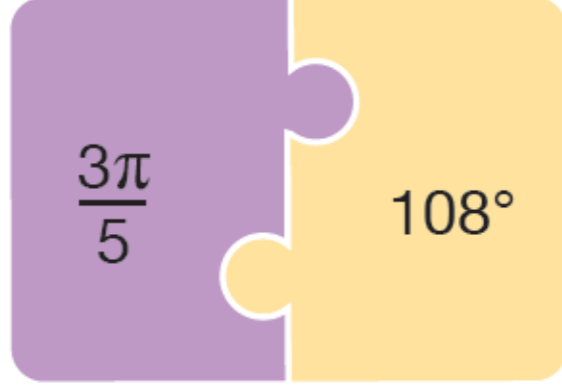
$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

→ bağıntısı ile açı ölçüleri birbirine dönüştürülür.

UZMANLAR
YAYINLARI

Örnek:

Hakan öğretmen trigonometriye giriş olarak derece ve radyan arasındaki bağıntıyı vermiş ve oyun kartlarıyla öğrencilere eşleştirmeler yaptırmıştır.

Buna göre, yapılan eşleştirmelerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 4   B) 3   C) 2   D) 1   E) 0

ESAS ÖLÇÜ

- Bir açının tam açıya bölümünden kalandır.
- Derece türünden açılarda:
- Radyan türünden açılarda:

UZMANLARIN
YAYINLARI

Örnek:

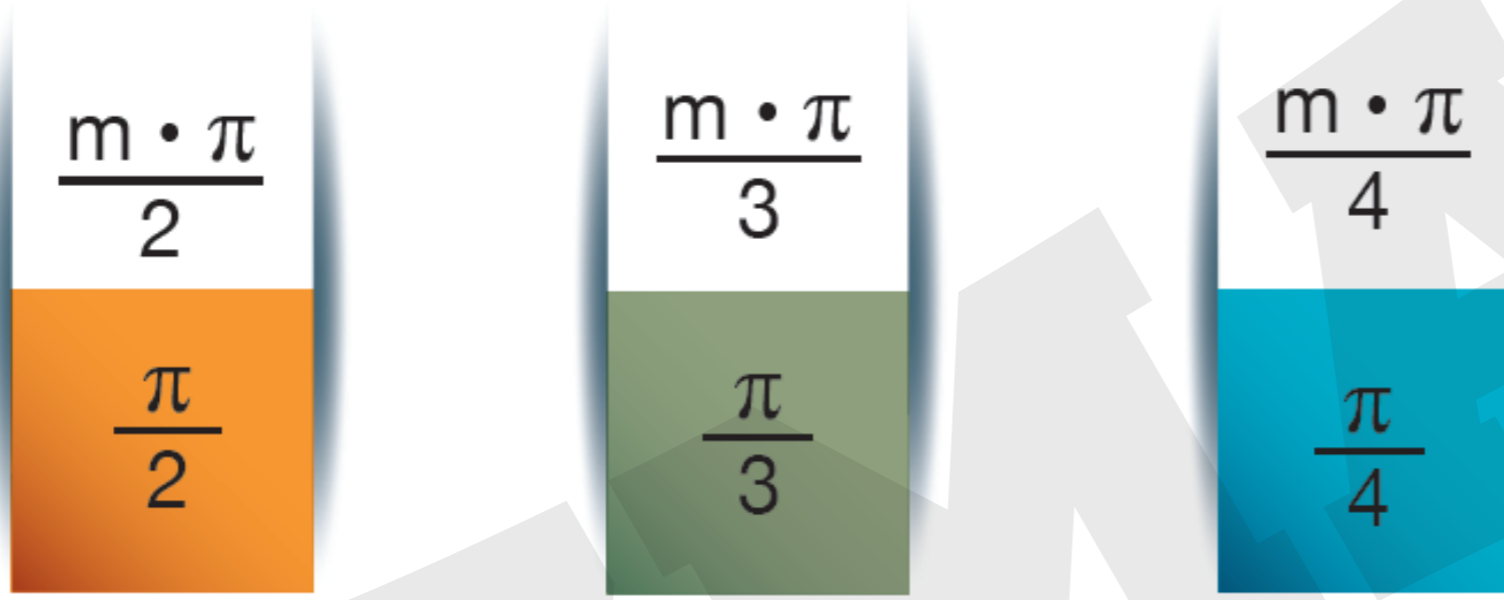
Açı	Esas Ölçüsü
$\frac{21\pi}{4}$	$\frac{\pi}{4}$
2540°	20°
$-\frac{19\pi}{3}$	$\frac{5\pi}{3}$
-3700°	100°
-49π	π

Yukarıda verilen açılar kaç tanesinin esas ölçüsü doğru hesaplanmıştır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4   E) 5

Örnek:

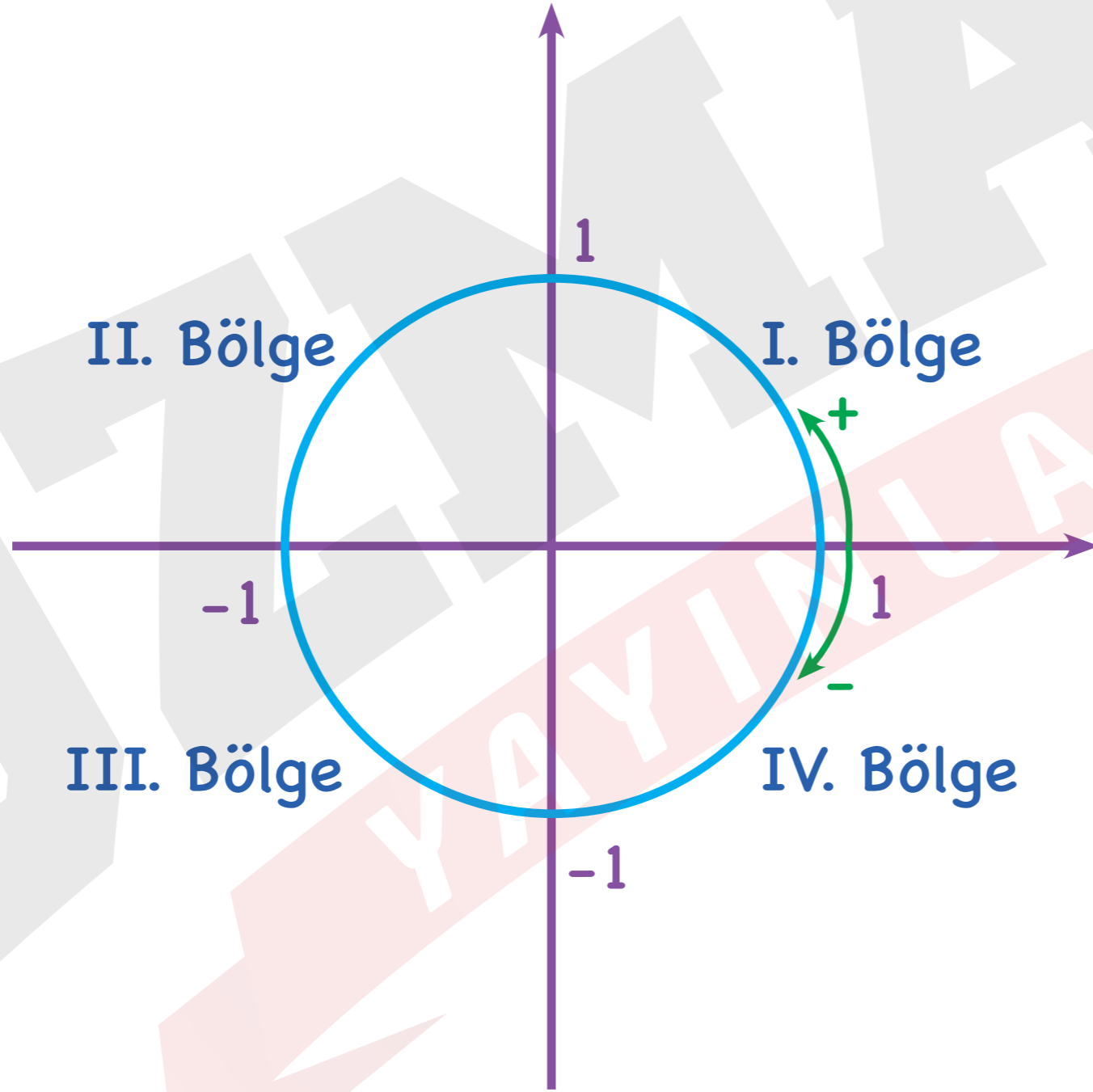
Şekilde verilen etkinlik kartlarında üst tarafta açı ve alt tarafta esas ölçüsü verilmiştir.

Buna göre, iki basamaklı m doğal sayısının alabileceği en küçük ve en büyük değerleri toplamı kaçtır?

- A) 94   B) 106   C) 110   D) 118   E) 122

BİRİM ÇEMBER

→ Analitik düzlemde, merkezi orijinde ve yarıçapı 1 br uzunluğunda olan çembere birim çember veya trigonometrik birim çember denir ve denklemi $x^2+y^2=1$ dir.

Örnek:

Birim çember üzerinde 210° ye karşılık gelen nokta A, $\frac{11\pi}{6}$ açısına karşılık gelen nokta B noktasıdır.

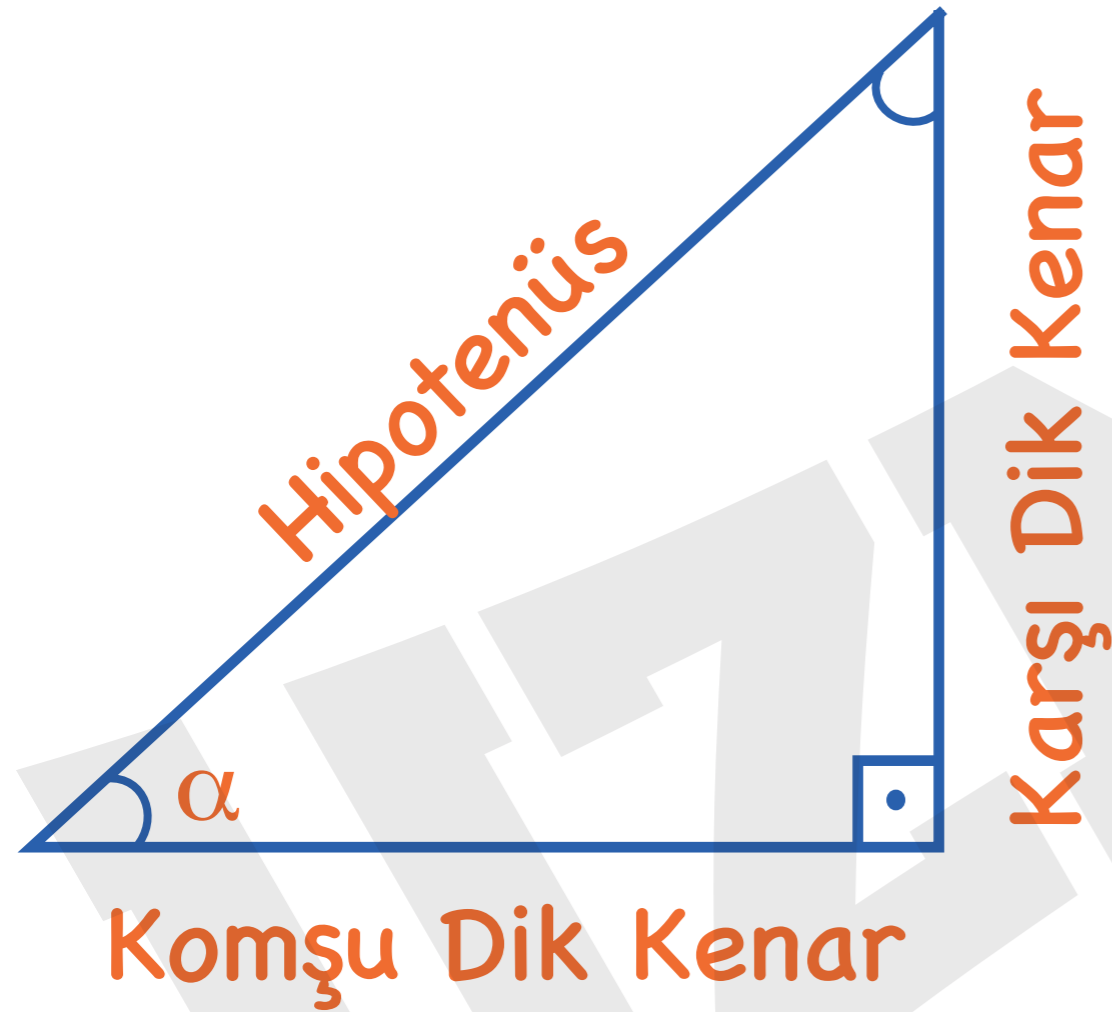
Buna göre,

- I. $|AB| = \sqrt{3}$
- II. A ve B noktalarının apsisleri toplamı 0 dir.
- III. A ve B noktalarının ordinatları toplamı $-\sqrt{3}$ tür.

ifadelerinden hangisi veya hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II   B) II ve III   C) I ve III
D) I ve II   E) I, II ve III

DİK ÜÇENDE DAR AÇILARIN TRİGONOMETRİK ORANLARI

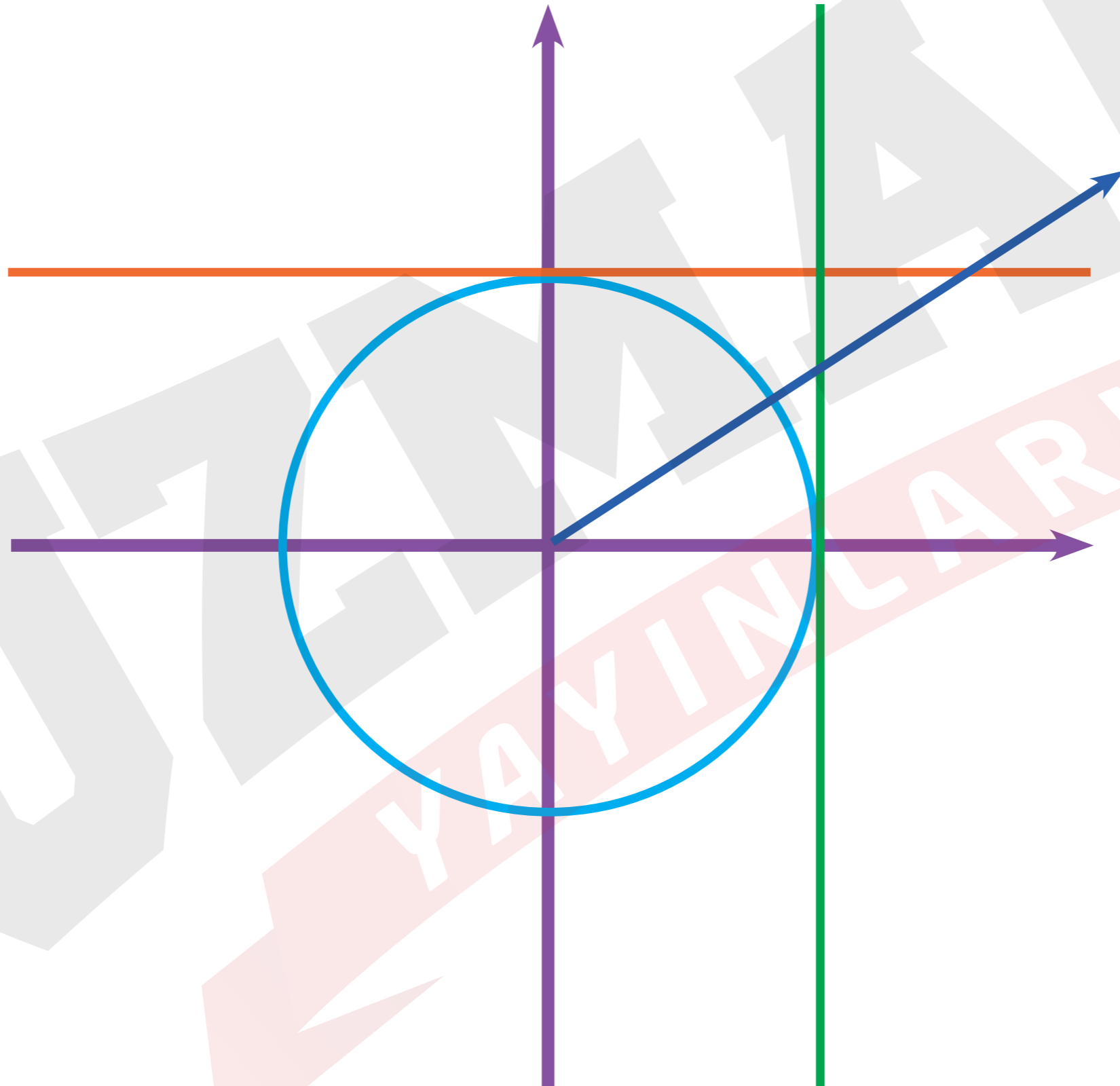
$$\rightarrow \sin \alpha = \frac{\text{Karşı dik kenar uzunluğu}}{\text{Hipotenüs uzunluğu}}$$

$$\rightarrow \cos \alpha = \frac{\text{Komşu dik kenar uzunluğu}}{\text{Hipotenüs uzunluğu}}$$

$$\rightarrow \tan \alpha = \frac{\text{Karşı dik kenar uzunluğu}}{\text{Komşu dik kenar uzunluğu}}$$

$$\rightarrow \cot \alpha = \frac{\text{Komşu dik kenar uzunluğu}}{\text{Karşı dik kenar uzunluğu}}$$

BİRİM ÇEMBERDE TRİGONOMETRİK FONKSİYONLAR

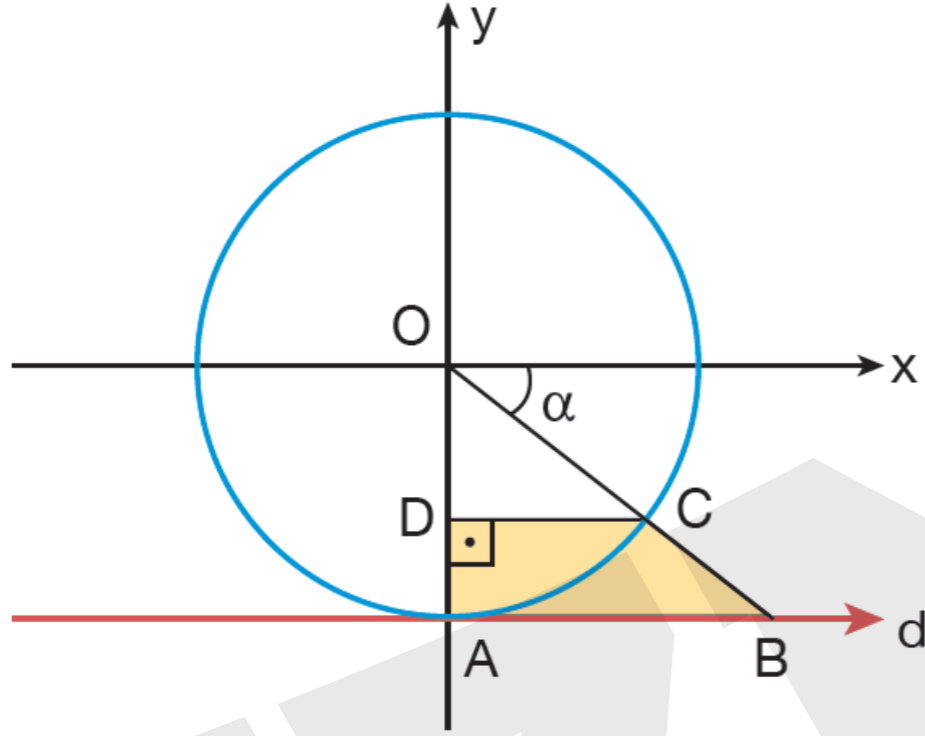
$$x = 1$$

TRIGONOMETRİK FONKSİYONLARIN ÖZELLİKLERİ

UZMAN
YAYINLARI

Örnek:

Yukarıda O merkezli birim çember ve bu çembere A noktasında teğet olan d doğrusu verilmiştir.

Buna göre, taralı bölgenin alanının α açısı cinsinden ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{2 \cos^2 \alpha}{\sin \alpha}$

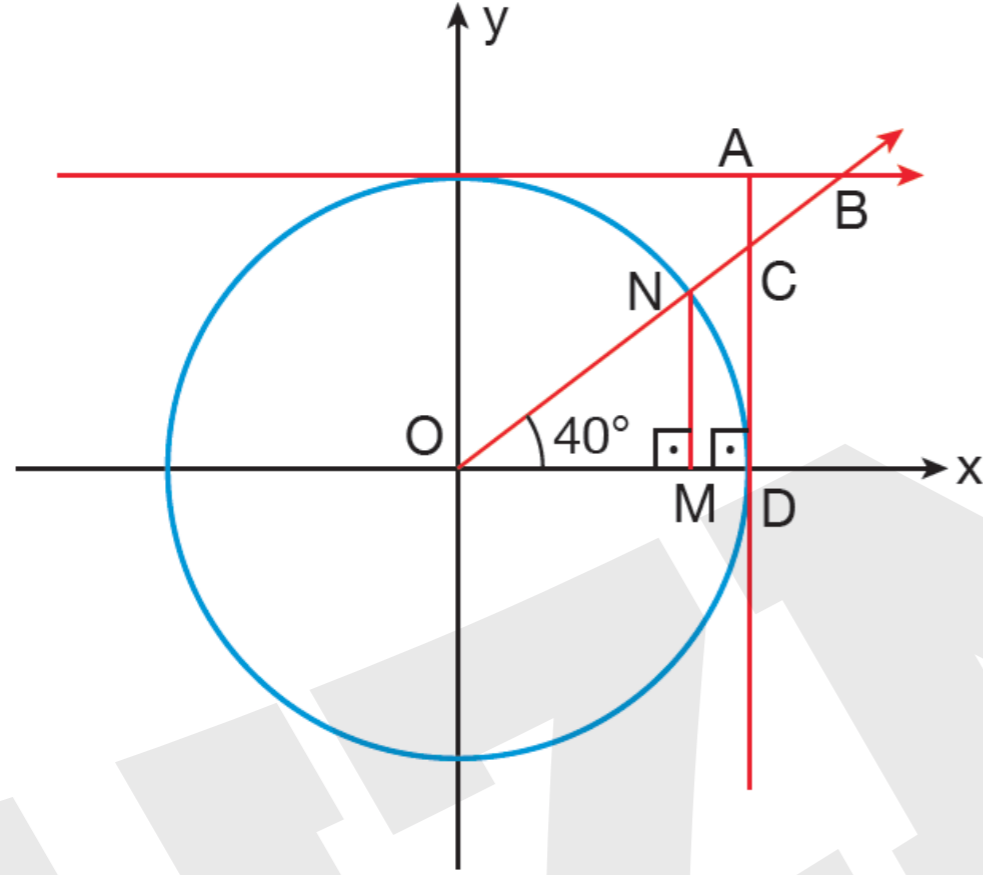
B) $\frac{\sin^2 \alpha}{\cos \alpha}$

C) $\frac{\cos^3 \alpha}{2 \sin \alpha}$

D) $\frac{\cos^2 \alpha}{2 \sin \alpha}$

E) $\frac{\sin^3 \alpha}{2 \cos \alpha}$

Örnek:

Yukarıda O merkezli birim çemberde $m(\widehat{D\hat{O}C}) = 40^\circ$ dir.

Buna göre, $\frac{|AB| + |AC|}{|MN| + |OM|}$ değeri aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) $\sin 80^\circ$

B) $\operatorname{cosec} 40^\circ - \sec 40^\circ$

C) $\tan 40^\circ - \cot 40^\circ$

D) $\sin 40^\circ + \sec 40^\circ$

E) $\operatorname{cosec} 80^\circ + \sec 80^\circ$

Örnek:

$0 < x < \frac{\pi}{2}$ ve $\tan x = \frac{5}{12}$ olduğuna göre,

$$\frac{\sin^3 x - \cos^3 x}{1 + \sin x \cdot \cos x}$$

ifadesinin değeri kaçtır?

A) $\frac{17}{13}$

B) $\frac{7}{13}$

C) $-\frac{5}{13}$

D) $-\frac{7}{13}$

E) $-\frac{17}{13}$

Örnek:

$$A = a \cdot \cos x - b \cdot \sin y + 2$$

ifadesi veriliyor.

$a, b \in \mathbf{Z}^+$ olmak üzere,

- I. A'nın en büyük değeri $a + b + 2$ dir.
- II. A ifadesi $2 \cdot (a + b)$ farklı tamsayı değeri alır.
- III. A'nın en küçük değeri $(a + b + 2)$ dir.

yargılarından hangisi veya hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I ve III

E) I, II ve III

Örnek:

$$\frac{\cot x}{1 - \operatorname{cosec}^2 x} + \frac{\tan x}{1 - \sec^2 x} = 2$$

olduğuna göre, $(\sin x - \cos x)^2$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) 0   B) 1   C) 2   D) 3   E) 4

Örnek:

$$\frac{2 \sin x + 5 \cos x}{4 \sin x - 5 \cos x} = -2$$

ifadesi veriliyor.

Buna göre,

$$\tan\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + \cot\left(\frac{3\pi}{2} - x\right)$$

ifadesinin değeri kaçtır?

A) $-\frac{5}{3}$

B) $-\frac{3}{2}$

C) $\frac{3}{2}$

D) $\frac{5}{2}$

E) $\frac{4}{\sqrt{3}}$

Örnek:

$0 < x < 2\pi$ olmak üzere,

$$\sqrt{\frac{1 + \sin x}{1 - \sin x}} - \sqrt{\frac{1 - \sin x}{1 + \sin x}} = -4$$

olduğuna göre $\sin x$ değeri kaçtır?

- A) $\frac{2}{\sqrt{5}}$ B) $\frac{1}{\sqrt{5}}$ C) $\frac{1}{2\sqrt{5}}$ D) $-\frac{1}{\sqrt{5}}$ E) $-\frac{2}{\sqrt{5}}$

Örnek:

$$\sin x + \cos x = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

olduğuna göre,

$$\tan^3 x + \cot^3 x$$

ifadesinin değeri kaçtır?

A) 36

B) 18

C) 9

D) -18

E) -36

Örnek:

$\pi < x < 2\pi$ ve

$$\sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) - \frac{4}{5} = 0$$

olduğuna göre, $(1 + \tan^2 x) \cdot \sin x$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) $-\frac{4}{3}$

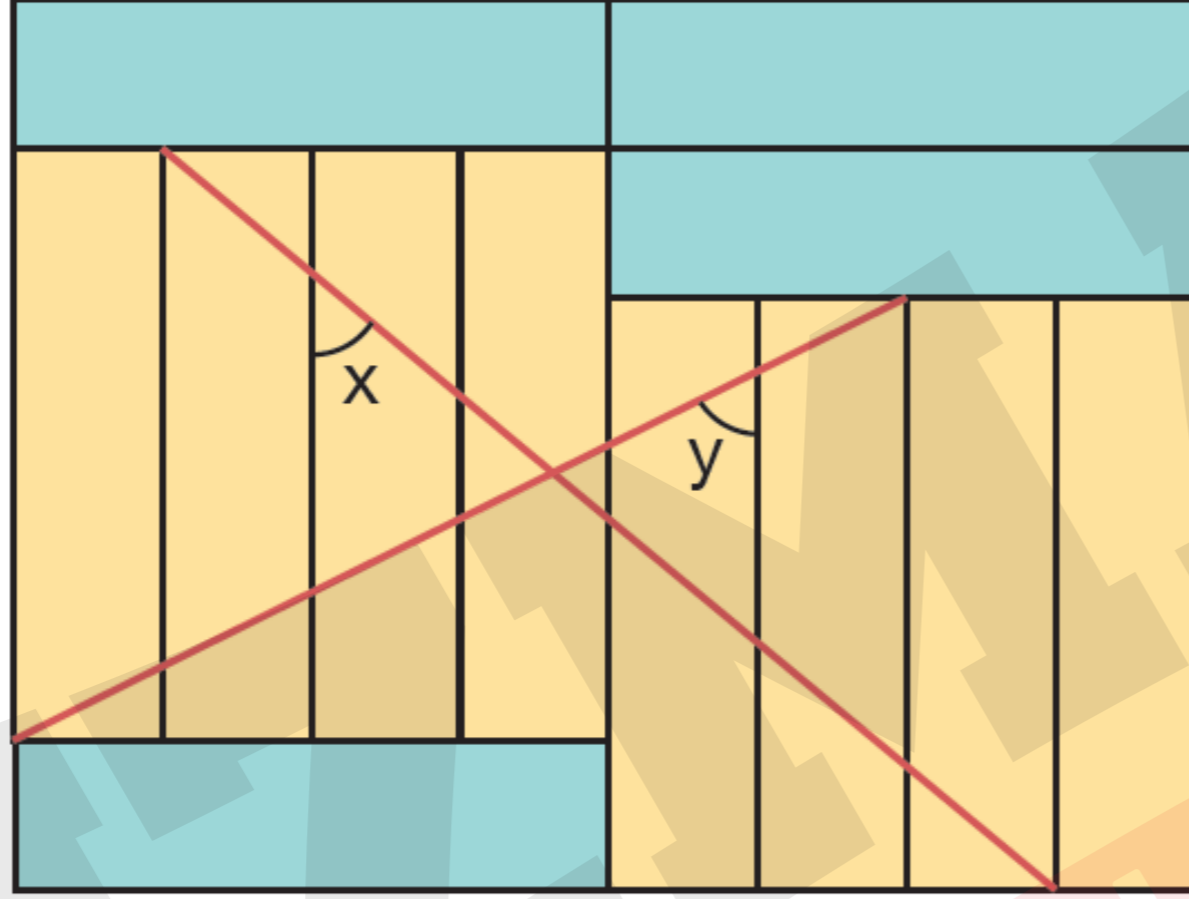
B) $-\frac{3}{5}$

C) $-\frac{15}{16}$

D) $\frac{15}{16}$

E) $\frac{3}{5}$

Örnek:

Şekilde verilen dikdörtgenlerin tamamı eşittir.

Buna göre $\cot x + \cot y$ değeri kaçtır?

A) $\frac{16}{5}$

B) $\frac{17}{10}$

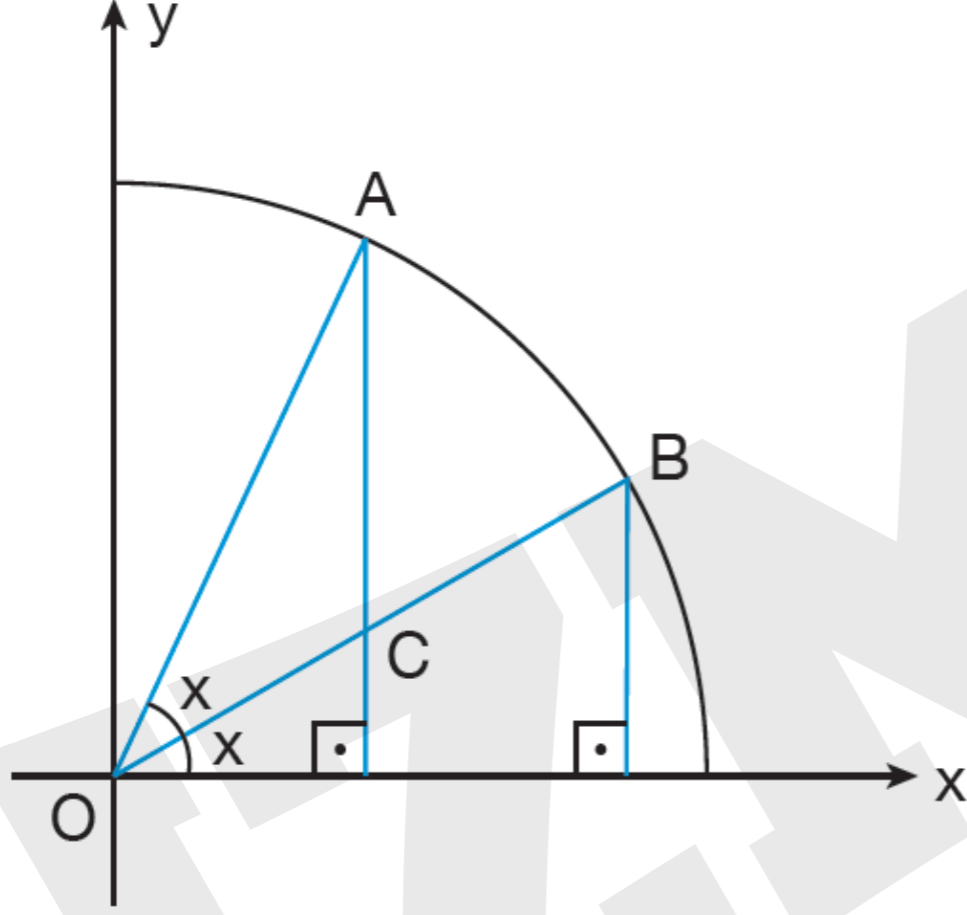
C) $\frac{4}{3}$

D) $\frac{3}{4}$

E) $\frac{5}{16}$

Örnek:

Şekilde birim çemberin birinci bölgedeki kısmı gösterilmiştir.

[OB] açıortay ve $m(\widehat{AOB}) = x$ olduğuna göre $|AC|$ uzunluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\cot x$ B) $\sin x$ C) $\cos x$ D) $\tan x$ E) $\sec x$

Örnek:

Tanımlı olduğu aralıkta, $f(x)$ fonksiyonu için,

$$f(\tan x + \cot x) = \left(\frac{\sqrt{2}}{\sin x - \cos x} \right)^2$$

bağıntısı olduğu biliniyor.

Buna göre, $(f \circ f \circ f \circ f)(\tan x) = \frac{2}{3}$ denklemini sağlayan x açısı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) $\frac{\pi}{6}$

B) $\frac{\pi}{4}$

C) $\frac{\pi}{3}$

D) $\frac{3\pi}{4}$

E) $\frac{\pi}{2}$

ÖZEL AÇI DEĞERLERİ

UZMAN

YAYINLARI

Örnek:

sin 0° sin 30° sin 45° cos 0° cos 30° cos 45° cos 60° tan 60°

Şekildeki tabloda 8 trigonometrik değer verilmiştir. Bu değerlerin her biri aşağıda verilen 8 kutuya eşitlik sağlanacak şekilde dağıtılıyor.

$$\boxed{A} + \boxed{} = \frac{1}{2}$$

$$\boxed{} - \boxed{B} = \frac{1}{2}$$

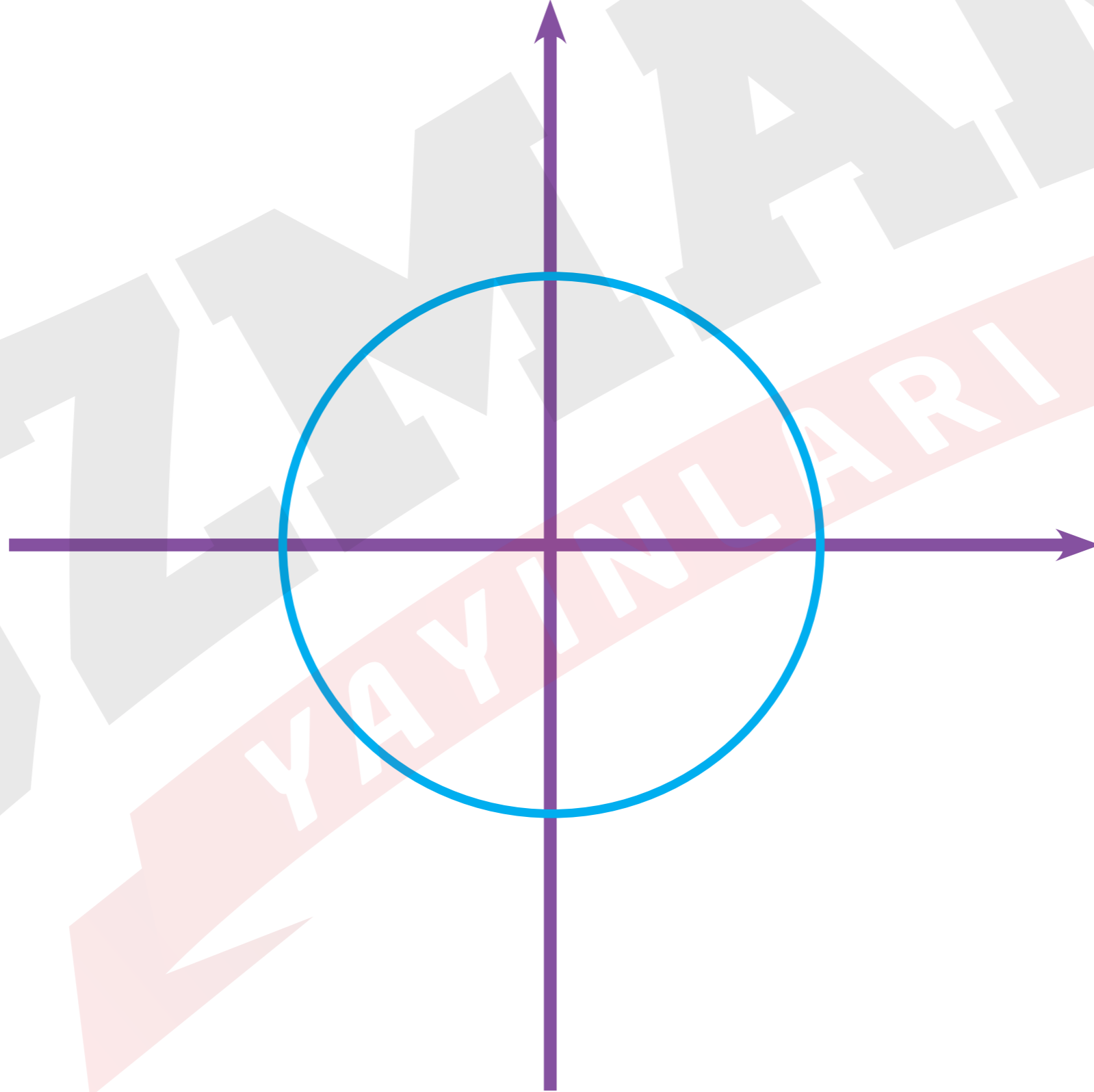
$$\boxed{C} \cdot \boxed{} = \frac{1}{2}$$

$$\boxed{} : \boxed{D} = \frac{1}{2}$$

Buna göre, A, B, C ve D kutularına dağıtma işlemi kaç farklı şekilde yapılabilir?

- A) 1   B) 2   C) 4   D) 8   E) 12

TRIGONOMETRİK BÖLGELERİN ÖZELLİKLERİ

Örnek:

$$\cos 1250^\circ \quad a$$

$$\sin \frac{14\pi}{5} \quad b$$

$$\tan \left(-\frac{13\pi}{9} \right) \quad c$$

$$\tan(-3120^\circ) \quad d$$

Şekilde verilen kartlardaki a, b, c ve d ifadeleri, kartlardaki trigonometrik değerlerin işaretlerini belirtiyor.

Buna göre,

- I. $a^2 \cdot d \cdot c^4$
- II. $b - a^3$
- III. $a^3 - b^5$

ifadelerinden hangileri negatiftir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I ve III

Örnek:

1. Satır	$\sin x$	$\sin y$	$\sin z$
2. Satır	$\cos x$	$\cos y$	$\cos z$
3. Satır	$\tan x$	$\tan y$	$\tan z$

x, y ve z aynı bölgede bulunan açılar olmak üzere, yukarıda verilen tablo ile ilgili aşağıdakiler biliniyor.

- 1. Satır : Soldan sağa azalıyor.
- 2. Satır : Soldan sağa artıyor.
- 3. Satır : Soldan sağa artıyor.
- Tüm sütunlar yukarıdan aşağıya artıyor.

Buna göre, aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

A) $\frac{\pi}{2} < z < y < x < \pi$

B) $\pi < x < y < z < \frac{5\pi}{4}$

C) $\frac{5\pi}{4} < z < y < x < \frac{3\pi}{2}$

D) $\frac{5\pi}{4} < x < y < z < \frac{3\pi}{2}$

E) $\frac{3\pi}{2} < x < y < z < \frac{7\pi}{4}$

İNDİRGEME BAĞINTILARI VE SONUÇLARI

UZMAN

YAYINLARI

Örnek:

$$\frac{\tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right)}{\cot(\pi + \alpha)} - \frac{2 \sin(2\pi - \alpha)}{\cos\left(\frac{5\pi}{2} + \alpha\right)}$$

ifadesinin en sade şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $1 + \sin \alpha$ B) 3   C) 2   D) 1   E) -1

Örnek:

a ve b tümler açılar olmak üzere,

$$\sin(3a + 4b) = -\frac{4}{5}$$

olduğuna göre, $\tan(7a + 6b)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) $-\frac{4}{3}$

B) $-\frac{3}{4}$

C) $\frac{1}{2}$

D) $\frac{3}{4}$

E) $\frac{4}{3}$

Örnek:

$14x = 5\pi$ olmak üzere,

$$\frac{\sin 2x + \sin 4x}{\cos 3x + \cos 5x}$$

ifadesinin sonucu nedir?

- A) $\tan 2x$ B) $\cot 2x$ C) 1   D) -1   E) $-\tan 2x$

Örnek:

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) + \cos(\alpha - 13\pi) + \sin\left(\frac{3\pi}{4} + \alpha\right)$$

$$\sin\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) + \cos(-\alpha) + \cos\left(\frac{\pi}{4} - \alpha\right)$$

ifadesinin en sade şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\tan\left(\frac{\pi}{4} - \alpha\right)$

B) $\tan \alpha$

C) $\cot \alpha$

D) $-\tan \alpha$

E) $-\cot \alpha$

